

LITERATURA.

JUDr. Rudolf Hynie: Válečné represalie a letecké bombardování. — Knižovna Sborníku věd právních a státních, vydávaná s podporou ministerstva Nár. obrany. Praha 1928, str. 149, 8°. Cena 23 Kč. — Jak již titul knihy naznačuje, zabývá se autor materií, která je hodně zanedbaná a potřebovala by naléhavě mezinárodní právní úpravy: o válečném právu leteckém je vydáno málo norem, a ty jsou většinou následkem moderní válečné techniky neupotřebitelné, pokud pak se týče válečných represalií, jsou veškery snahy po jejich přesnější právní úpravě od dob bruselské konference z r. 1875 neúspěšné, ba ani vědě se dosud nepodařilo přesně určit jejich právní povahu. Autor rozeznává represalie obyčejné a válečné, tyto pak definuje jako válečná jednání ozbrojené moci státní, záležející v nedovolených sice způsobech vedení války, k jichž použití je však válcíci výjimečně oprávněn oproti nepříteli, zneuznávajícímu předpisy práva válečného — z toho důvodu, aby na něm vynutil upuštění od takového způsobu válčení a přiměl jej k zachování platného práva. S hlediska vhodnosti autor zavrhuje represalie a navrhuje postupné jejich odstranění.

Je přirozené, že při studii o mezerách v mezinárodním právu jsou úvahy autorovy více de lege ferenda, tedy politické, než čistě právní. Proto také nejen v druhém dílu, který je jim úplně věnován, nýbrž i v prvním dílu převládají úvahy politické a někdy čistě technické. Autor však nevyužil ani příležitosti, kde čistě právnicky mohl pojednat o sporných právnických otázkách. Tak na př. tvrdí zcela obecně, že Společnosti národů přísluší právo intervence ve všech válečných sporech, kde by předpisy práva válečného byly zneuznávány, neříká však, zdali by její zásah byl čistě diplomatický nebo zdali by se opíral o některá ustanovení Řádu. Předností knihy je, že je psána lehce přístupným slohem, který je někdy však až mnohomluvným, a některé úvahy pro právníka nedůležité se opakují. Velmi dobře informuje s hlediska historického a upozorňuje dokonale na literaturu toho oboru, zejména na Fauchille-a a Spaighta.

Dr. Čakrt.

L'Assurance-Maladie libre. Collection de monographies nationales. Législations et résultats de leur application. — Etudes et Documents, série M (Assurances sociales), no. 7. Genève 1927. Bureau international du Travail. 8°. Stran 504. Cena 10 fr. švýc. — Studie tato jest doplňkem obšírného pojednání o nemocenském pojištění povinném (L'Assurance-Maladie obligatoire), o němž jsme referovali (Všehrd IX. 291). Probírá soustavy nepovinného nemocenského pojištění v řadě států, jakož i výsledky, jež tyto soustavy zaznamenaly. Kniha jest sestavena s obvyklou pečlivostí a důkladností, jíž se publikace BIT vyznačují, přílišná pestrost pojišťovacích soustav v různých státech však ztížila srovnávací jich rozbor, který jest tak význačnou předností studie o pojištění povinném. Nicméně však studie tato ukazuje, jak vývoj hospodářských poměrů si pozvolna vynucuje přeměnu pojištění nepovinného v povinné, a jest důležitou pomůckou zejména pro bohatě snesený materiál o této otázce.

—kg.

Dr. Zdeněk Peška: Z dějin politické filosofie. Praha 1929. Vydáno péčí Ústředního osvětového sboru hlav. města Prahy, 8°, str. 32, cena? — Kniha je psána na základě přednášek pro Ústřední osvětový sbor hlav. města Prahy a podává populární výklad dějin politické filosofie. Pochopitelná snaha po stručnosti vede bohužel někdy k nejasnosti, jinak předčí svou moderností rozšířenou u nás knihu Gumploviczovu s tímž námětem. Zejména je pozoruhodný poukaz na to, že teoretikové francouzské revoluce přejali pro své »Prohlášení práv lidských a občanských« teorii práv lidských a občanských z ústavy Spoj. států amerických. Na konci knihy je stručný výpočet novějších českých politických filosofů (od Palackého) a jejich názorů a pak několik úvah o demokracii.

Dr. Čakrt.